

децата имъ. Тукъ се били преселили съгражданинътъ му Антонъ Ивановъ Камбуровъ, богатъ търговецъ и меценатъ, Петъръ Хаджи Беровъ (Беронъ) отъ Котелъ, учителъ на децата на първия, Василъ Неновичъ отъ Свищовъ, Атанасъ Стояновичъ Кипиловски отъ с. Кипилово (Котленско) и др. родолюбиви българи. Духътъ на свободата, на която се радвали въ чужбина, влияелъ върху тѣхъ. Тѣ съставятъ братство съ родолюбни цели и дружно обмислятъ, какъ да се помогне на поробената родина. Първиятъ — Антонъ Ивановъ, турялъ на разположение срѣдства; вториятъ и третиятъ работятъ за родна писменостъ. Неновичъ готвѣлъ материалъ за бълграска граматика и за единъ четириезиченъ речникъ — българско-руски-грѣцко-ромънски. Той билъ филологъ и предложилъ да се състави любословно дружество, което да поеме започнатата работа, не по силитѣ за самъ човѣкъ; Беронъ работѣлъ надъ рибния букваръ. Х. Йорданъ отивалъ въ мислитѣ си за народното дѣло по-далечъ. „За да се подготви нашиятъ народъ за по-щастно бждаще необходимо е да се организува цѣлия тѣй щото съгласувано да върви къмъ заветната целъ — свободата“, заявилъ той въ едно заседание на братството (1825 г.) Идеята била одобрена отъ всички и за изпълнението ѝ, естествено, трѣбвало да се земе проповѣдващиятъ, като отиде между народа.

На 26 октомврий (Димитровденъ) 1825 г. пристига въ родния си градъ Сливенъ, гдето предизвестенитѣ му съграждани го посрещатъ най-радушно, питаейки къмъ него пълно довѣрие и най-благии надежди за общото дѣло. Първия месецъ следъ пристигането си той трѣбвало преди всичко да изучи условията и срѣдата, при които му предстояло да действува. Ето накратко картината, която самъ той рисува. „Цвѣтешъ промишленъ търговски градъ всрѣдъ райска природа съ 30,000 население, отъ което  $\frac{2}{3}$  българи здрави, румени, трудолюбиви, природно дарени, ала бедни и неуки; останалата трета турци — лениви, фанатици, варвари; дветѣ народности живѣели въ отдѣлни махали и се ненавиждали и мразѣли; управа — азийска, варварска: висшо духовенство фанариоти—гърци—пришълци невежи, развратни, алчни, безбожни, а нисше, свещеницитѣ — прилични на народа, отъ който произлизали: честни, скромни и набожни, сжщо невежи и бедни. Българското гражданство се дѣлѣло на две класи: чорбаджи и (благородни) и торлаци (простъ, работенъ народъ). Първитѣ държели въ ржцетѣ си общественитѣ работи, били гъркомани, извратени по фанариотски, угодничали и съдействали на вла-